

Nestátní zdravotnické zařízení GONA
Vedoucí lékař: prim. MUDr. Zlatko Pastor, Ph.D.
Národní třída 25, Praha 1
www.gona.in

Posudek diplomové práce

Standardizace stimulů pro měření ženského sexuálního vzrušení

Autorka: Bc. Lucie Krejčová, Katedra Obecné antropologie, Fakulta humanitních studií
Univerzity Karlovy v Praze

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Klapilová, Ph.D., Katedra Obecné antropologie, Fakulta
humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze

Téma diplomové práce je velmi aktuální a významné. Práce má 110 stran textu, je rozdělena na teoretickou a empirickou část, obsahuje bibliografii 157 citací převážně recentních článků, které se týkají dané problematiky.

Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol a je dále logicky a přehledně členěna. V obecné části autorka systematicky a podrobně rozebírá anatomické a patofyziologické aspekty ženské sexuální reaktivity. Zmiňuje se o neurofyziologických a neuroendokrinních souvislostech, které ovlivňují ženskou sexuální odezvu. Tuto problematiku velmi názorně demonstruje na lineárních i cyklických modelech ženské sexuální aktivity. Uvádí komplexní přehled současných metod, jež se používají při měření ženského sexuálního vzrušení. Popisuje různé možnosti erotické stimulace vhodných k výzkumu ženské sexuality v laboratorních podmínkách. Text je ilustrován řadou zdařilých obrázků a grafů, které umocňují přehlednost celého textu. Práce je napsaná pěkným a velmi srozumitelným jazykem. V teoretické části

projevila autorka výbornou orientaci v oblasti ženské sexuality ve všech jejích souvislostech. Svoje názory opírá o závěry recentních vědeckých prací a prokazuje široký přehled o literatuře, která souvisí s danou problematikou.

Empirická část je věnována základnímu cíli – vytvoření standardizované sady ženských eroticko-sexuálních stimulů, jež by měla sloužit k měření sexuálního vzrušení. Ověřuje jejich reliabilitu a zkoumá, zda by mohly být používány při výzkumu, ale i v klinické praxi. Zjišťuje, zda jsou dostatečně senzitivní. Testuje je jako cíleně standardizované podněty při hodnocení ženských sexuálních reakcí. V dobře strukturované a logicky promyšlené metodice nás seznamuje s výzkumným designem svého projektu, který je součástí širšího výzkumu dané problematiky. Definuje soubor zkoumaného vzorku žen a uvádí metody výběru i vylučovací kritéria. Precizně se zabývá principem měření genitálního sexuálního vzrušení pomocí vulvo –elektrokapacitního pletysmografu na základě registrace objemových změn kavernózních tkání klitorisu. Názorně popisuje metodu měření kožního odporu prostřednictvím galvanického reflexu. Objektivně zmiňuje možnosti instrumentálních metod určených k vyšetřování ženské sexuální aktivity a zmiňuje i jejich limity a nedostatky. Výsledky měření porovnává se subjektivními pocity vyšetřovaných žen, které probandky zaznamenávaly na sedmibodové škále Likertova typu. Při měření sexuálního vzrušení používala autorka vizuální statické a pohyblivé erotické stimuly. Za zvláště přínosné považují, v rámci celého výzkumu, testování vzrušení během řízené sexuální imaginace a čtení erotických povídek. Způsob této stimulace více koresponduje s ženských pojetím sexuality a ženskou sexuální reaktivitou. Velký důraz autorka správně klade na používání distraktorů mezi jednotlivými erotickými stimuly. Jejich výběr, kvalita a adekvátní sekvence přispívají k optimální relaxaci mezi jednotlivými stimuly a hrají důležitou roli při objektivizaci měření sexuálního vzrušení. Výsledky práce jsou přehledně a pečlivě popsány. Některé z nich jsou pro větší názornost uvedeny v tabulkách. V diskuzi jsou podrobně zmíněny různé korelace mezi subjektivní vzrušivostí a fyziologickou odezvou na různé typy erotických stimulů. Při komentování limitů výzkumu si je autorka dobře vědoma, že některé ženy nejsou schopné se delší dobu soustředit na dané fantazie a dále je rozvíjet. Při měření vzrušení během čtení erotických textů mohou být výsledky ovlivněny preferencí žen na obsah a způsob prezentace, ale i individuální interpretací jednotlivých výroků. Jako u každého biologického měření mohou být výsledky ovlivněny celou řadou proměnných. V tomto případě se jednalo o různé fáze menstruačního cyklu nebo kumulace sexuálního vzrušení. Získané dobrovolnice měly pravděpodobně i vstřícnější vztah k sexu než běžná populace a jejich reakce mohly být vyšší než odpovídá standardu. Zásadní otázkou je reliabilita získaných výsledků vzhledem

k technickým limitům použitého přístroje. Omezení se týkají především přesné kalibrace a relativně vysokého množství artefaktů během měření. Práce podobného rozsahu o měření ženského sexuálního vzrušení nebyla v českém písemnictví doposud zpracována. Autorka shrnula základní poznatky, které se týkají měření sexuálního vzrušení u žen. V empirické části zhodnotila vhodnost dvou sad sexuálně-erotických stimulů pro měření ženské sexuální odezvy pomocí vulválního pletysmografu. Prokázala, že stimulace pomocí erotických povídek a řízené imaginace jsou vhodné metody pro měření ženského sexuálního vzrušení. Zjistila, že subjektivní postoje k sexu, preference či negace určitých praktik hrají důležitou roli při měření sexuální odezvy. Během prezentace těchto situací jejich inhibiční vliv mizí v okamžiku, kdy je na něm žena přestává vědomě koncentrovat. Studie významně přispěla k nasměrování, jakým způsobem by měla dále pokračovat standardizace sexuálně erotických stimulů pro teoretické ale i klinické sledování ženské sexuální touhy a vzrušení. Práce je prezentována ve formálně bezchybné podobě s adekvátním zpracováním a rozsáhlým seznamem použité literatury. Studie přináší významné nové poznatky ve zkoumané oblasti. Mapuje zkoumanou problematiku a naznačuje možné směry dalšího výzkumu. Autorka ve své diplomové práci prokázala kromě samostatné schopnosti vědecké činnosti i výborné schopnosti práce s literaturou, dobrou orientaci v problematice a přesnou formulaci vlastních názorů. Hodnocená práce je strukturálně dobře členěná, přehledně rozebírá složitou problematiku ženského sexuálního vzrušení. Stejně dobré a názorné je grafické zpracování získaných dat.

Konstatuji, že diplomová práce Bc. Lucie Krejčové splňuje kriteria kladená na samostatnou tvořivou vědeckou práci a prokazuje, že k ní má správné předpoklady.

Doporučuji práci Bc. Lucie Krejčové k obhájení titulu Mgr.

Celkově hodnotím práci známkou: 1.

V Praze 1.9.2014

MUDr. Zlatko Pastor, Ph.D.